

Stichting Consortium Beroepsonderwijs Zorg & Welzijn
(kwalificatiedossiers 2011, 2012, 2013, 2014 of 2015)

Opleiding:	Sociaal maatschappelijk dienstverlener
Crebonummer:	92670
Cohort:	(Invullen wat van toepassing is)
Examen:	3 Ondersteunen bij financiële problemen en budgetbeheersing
Codering:	2014-smd-e3

Examenkandidaat
Studentnummer:
Naam:

Beoordeling						
Nr	Kerntaak	Nr	Werkproces	G	V	O
1	Opstellen van een dienstverleningsplan	1.1	Invullen van de situatie en de wensen van de cliënt			
			Herkansing: ja nee			
		1.2	Maakt een dienstverleningsplan			
			Herkansing: ja nee			
2	Ondersteunen van de cliënt(en)	2.3	Ondersteunt de cliënt bij financiële problemen en budgetbeheersing			
			Herkansing: ja nee			
Examen afgerond: ja nee						

s.v.p. aankruisen wat van toepassing is: G = Goed, V = Voldoende, O = Onvoldoende

De beoordeling is vastgesteld door	
Naam:	Handtekening:
Functie:	
Instelling:	
Datum:	

Examen 3 Ondersteunen bij financiële problemen en budgetbeheersing

Kerntaak/Kerntaken

1 Opstellen van een dienstverleningsplan

2 Ondersteunen van de cliënt(en)

Nr	Werkproces	Competenties
1.1	Inventariseert de situatie en de wensen van de cliënt	C - Begeleiden D - Aandacht en begrip tonen K - Vakdeskundigheid toepassen
1.2	Maakt een dienstverleningsplan	J - Formuleren en rapporteren M - Analyseren Q - Plannen en organiseren
2.3	Ondersteunt de cliënt bij financiële problemen en budgetbeheersing	C - Begeleiden D - Aandacht en begrip tonen K - Vakdeskundigheid toepassen

Typering van dit examen

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener inventariseert de situatie en wensen van de cliënt op materieel en (daaraan gerelateerd) psychosociaal gebied. Zij verzamelt informatie over de cliënt door gesprekken met de cliënt en andere hulpverleners. Zij observeert de cliënt en zijn omgeving en brengt het netwerk van de cliënt in kaart. Zij ondersteunt de cliënt (en zijn omgeving) om zijn behoeften te verduidelijken en te verwoorden. Zij maakt een inschatting van de mogelijkheden en beperkingen van de cliënt en bespreekt haar bevindingen met de cliënt.

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener analyseert de systematisch verzamelde informatie over de cliënt en formuleert op basis daarvan samen met de cliënt doelstellingen en acties en stelt een haalbaar en realistisch dienstverleningsplan op. Zij maakt afspraken met de cliënt over de aanpak en legt deze vast in een dossier. Zij stelt waar nodig het dienstverleningsplan bij en formuleert nieuwe doelen. In het plan maakt zij duidelijk wanneer zij doorverwijst naar andere hulpverleners of instanties als de knelpunten en problemen niet op haar werkterrein liggen of buiten haar bevoegdheden liggen.

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener ondersteunt, soms in opdracht van een hulpverlener of instantie, de cliënt bij financiële problemen en budgetbeheer. Zij informeert en adviseert de cliënt over zijn uitgavenpatroon en biedt middelen ter ondersteuning. Met de cliënt bepaalt zij de hulpvraag en de acties om tot oplossingen te komen. Zij bespreekt wat de cliënt zelf kan doen en welke ondersteuning zij daarbij kan bieden. Eventueel verwijst zij de cliënt door. Zij is alert op signalen van armoede en sociale problematiek en maakt deze signalen bespreekbaar met de cliënt.

De moeilijkheidsgraad

Context	Sturing	Verantwoordelijkheid
complex	zelfstandig	uitvoeren van de zorg- en begeleidingscyclus

Examen: 3 Ondersteunen bij financiële problemen en budgetbeheersing

Examencode: 2014-smd-e3

Opleiding: Sociaal maatschappelijk dienstverlener

Werkproces 1.1 Inventariseert de situatie en de wensen van de cliënt

Opdracht

Breng de situatie en wensen van de cliënt op materieel en (daaraan gerelateerd) psychosociaal gebied in overleg met de cliënt systematisch in kaart.
Verzamel informatie door gesprekken te voeren met de cliënt en betrokken hulpverleners.
Observeer de cliënt en zijn omgeving en breng het netwerk van de cliënt in kaart.
Bespreek de informatie met de cliënt en leg het daarna vast.

Resultaat

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener heeft de situatie en wensen van de cliënt op materieel en (daaraan gerelateerd) psychosociaal gebied systematisch in kaart gebracht in overleg met de cliënt en een volledig en juist beeld gekregen van de knelpunten, (voorgenoemde) problemen, mogelijkheden en beperkingen van de cliënt in een voor de cliënt veilige omgeving.

Bewijsstuk(ken)

- Volledig ingevulde beoordelingslijst met onderbouwing door de examiner
- Inventarisatie van de situatie en wensen van de cliënt

Naam examenkandidaat:

Cohort:

Datum:

Beoordelingscriteria	
	goed = 2, voldoende = 1, onvoldoende = 0 Punten
Gedragsbeoordeling	
De examenkandidaat:	
• zoekt naar oorzaken bij knelpunten en (verborgen) problemen	
• toont belangstelling voor en betrokkenheid bij de problemen en vragen van de cliënt, waarbij zij aandachtig luistert en doorvraagt om de situatie en behoeften van de cliënt in kaart te brengen	
• toont zich in gesprekken met de cliënt eerlijk en betrouwbaar, waarbij zij open en duidelijk communiceert, discreet omgaat met gevoelige zaken en zich houdt aan gemaakte beloften en afspraken en daardoor het vertrouwen van de cliënt krijgt en behoudt	
• inventariseert actief en systematisch de situatie en wensen van de cliënt op materieel en (daaraan gerelateerd) psychosociaal gebied	
• inventariseert de situatie en wensen van de cliënt in overleg met de cliënt en in een voor de cliënt veilige omgeving	
• bekijkt de wensen en behoeften van de cliënt in relatie tot de mogelijkheden, waarbij zij haar bevindingen duidelijk terugkoppelt aan de cliënt en checkt of de cliënt hiermee kan instemmen	
• is alert op mogelijk nieuwe informatie, pikt signalen op en interpreteert deze juist	
Onderbouwing van de beoordeling van het werkproces met voorbeelden die in verband staan met de beoordelingscriteria	

Naam examiner: <i>(vult schrijven in blokletters)</i> Handtekening: Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Naam examiner: <i>(vult schrijven in blokletters)</i> Handtekening: Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	

Docentenexemplaar

goed = 2, voldoende = 1, onvoldoende = 0		Punten
Inventarisatie van de situatie en wensen van de cliënt		
De examenkandidaat:		
• gebruikt verschillende bronnen om de juiste en voldoende informatie te verkrijgen		
• brengt de situatie en wensen van de cliënt op materieel en (daaraan gerelateerd) psychosociaal gebied systematisch in kaart		
• heeft een volledig en juist beeld van de knelpunten, (verborgen) problemen, mogelijkheden en beperkingen van de cliënt		
Onderbouwing van de beoordeling van het werkproces met voorbeelden die in verband staan met de beoordelingscriteria.		

Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i>	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i>	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Totaal aantal punten WP 1.1 <i>(alleen invullen als er geen onvoldoende is)</i>	
Cesuur Alle beoordelingscriteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld.	
Normering	
Goed:	≥ 16 punten
Voldoende:	Alle criteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld
Onvoldoende:	Tenminste één van de criteria is met onvoldoende beoordeeld
Beoordeling werkproces 1.1 Inventariseert de situatie en de wensen van de cliënt <i>(aankruisen wat van toepassing is)</i>	
☐ Dit werkproces is beoordeeld met goed ☐ Dit werkproces is beoordeeld met voldoende ☐ Dit werkproces is beoordeeld met onvoldoende	

Naam examenkandidaat:

Handtekening:
(voor gezien)

Examen: 3 Ondersteunen bij financiële problemen en budgetbeheersing

Examencode: 2014-smd-e3

Opleiding: Sociaal maatschappelijk dienstverlener

Werkproces 1.2 Maakt een dienstverleningsplan

Opdracht

Analyseer de op systematische wijze verzamelde informatie over de cliënt en formuleer op basis daarvan samen met de cliënt doelstellingen en acties.

Stel een haalbaar en realistisch dienstverleningsplan op.

Maak afspraken met de cliënt over de aanpak en legt deze vast in een dossier op de manier die gebruikelijk is in de organisatie.

Waar nodig stel je het dienstverleningsplan bij en formuleer je nieuwe plannen.

Resultaat

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener heeft in overleg met de cliënt doelstellingen en acties geformuleerd en een realistisch en uitvoerbaar dienstverleningsplan opgesteld. Zij heeft afspraken met de cliënt gemaakt over de aanpak en waar nodig het dienstverleningsplan bijgesteld.

Bewijsstuk(ken)

- Volledig ingevulde beoordelingslijst met onderbouwing door de examinerator
- Dienstverleningsplan

Naam examenkandidaat:

Cohort:

Datum:

Beoordelingscriteria	
goed = 2, voldoende = 1, onvoldoende = 0	
Punten	
Dienstverleningsplan	
De examenkandidaat:	
• zorgt voor een volledig en nauwkeurig plan en dossier, waarbij zij alle benodigde gegevens accuraat verwerkt en registreert	
• zorgt voor een door anderen makkelijk te volgen opbouw van het dienstverleningsplan door op een logisch gestructureerde wijze te formuleren	
• analyseert de beschikbare gegevens grondig, waarbij zij relaties legt tussen gegevens, mogelijke oorzaken en effecten en verschillende soorten gegevens uit diverse bronnen combineert tot relevante informatie t.b.v. het dienstverleningsplan	
• komt door een adequate analyse van de gegevens tot haalbare oplossingen die tegemoet komen aan de eisen van de situatie	
• maakt een tijdsplanning en een overzicht van benodigde acties en middelen zodat er een volledig uitgewerkt plan van aanpak ligt dat uitvoerbaar is	
Onderbouwing van de beoordeling van het werkproces met voorbeelden die in verband staan met de beoordelingscriteria.	

Naam examiner: (voluit schrijven in blokletters)	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV ☐ Opleiding	Naam instelling
Naam examiner: (voluit schrijven in blokletters)	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV ☐ Opleiding	Naam instelling
Totaal aantal punten WP 1.2 alleen optellen als er geen onvoldoende is	
Cesuur Alle beoordelingscriteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld.	
Normering	
Goed:	≥ 9 punten
Voldoende:	Alle criteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld
Onvoldoende:	Tenminste één van de criteria is met onvoldoende beoordeeld
Beoordeling werkproces 1.2 Maakt een dienstverleningsplan (aankruisen wat van toepassing is)	
☐ Dit werkproces is beoordeeld met goed ☐ Dit werkproces is beoordeeld met voldoende ☐ Dit werkproces is beoordeeld met onvoldoende	

Naam examenkandidaat:
 (voluit schrijven in blokletters)

Handtekening:
 (volgemaakt)

Examen: 3 Ondersteunen bij financiële problemen en budgetbeheersing

Examencode: 2014-smd-e3

Opleiding: Sociaal maatschappelijk dienstverlener

Werkproces 2.3 Ondersteunt de cliënt bij financiële problemen en budgetbeheersing

Opdracht

Ondersteun een cliënt bij een financieel probleem en het beheer van zijn budget. Overweeg de wensen en behoeften van de cliënt en breng zijn financiële situatie in kaart. Analyseer de gegevens en geef de cliënt inzicht in zijn financiële situatie.

Breng met de cliënt de mogelijkheden om het probleem op te lossen in kaart. Adviseer de cliënt over zijn bestedingspatroon en mogelijke alternatieven in het kader van budgetbeheersing. Reik de cliënt middelen aan om het budget zo zelfstandig mogelijk te beheren. Draag daarbij je expertise over aan de cliënt en bied – waar nodig – ondersteuning.

In het verantwoordingsverslag verantwoord je:

- Hoe je de inkomsten en uitgaven voor de cliënt inzichtelijk hebt gemaakt en daarin structuur hebt aangebracht.
- Welke kennis en expertise over budgetbeheersing je hebt overgedragen aan de cliënt en de manier waarop je dat hebt gedaan.

Resultaat

De sociaal-maatschappelijk dienstverlener heeft de cliënt, in opdracht van een hulpverlener of instantie met meer bevoegdheden, op inzichtelijke en doortastende wijze ondersteund bij financiële problemen en budgetbeheersing. Zij heeft de cliënt geadviseerd over het uitgavenpatroon, middelen aangereikt ter ondersteuning en de cliënt gemotiveerd tot gedragsverandering.

Bewijsstuk(ken)

- Volledig ingevulde beoordelingslijst met onderbouwing door de examinerator
- Verantwoordingsverslag

Naam examenkandidaat:

Cohort:

Datum:

Beoordelingscriteria	
goed = 2, voldoende = 1, onvoldoende = 0	
Punten	
Gedragsbeoordeling	
De examenkandidaat:	
• geeft de cliënt heldere, eerlijke en constructieve feedback over zijn financiële huishouding	
• stimuleert de cliënt om kritisch naar zichzelf te kijken en zich bewust te worden van zijn uitgavengedrag	
• adviseert de cliënt over het uitgavenpatroon en mogelijke alternatieven in het kader van budgetbeheersing	
• motiveert de cliënt om zijn best te doen om doelen te bereiken en zijn gedrag te veranderen	
• let bij het ondersteunen van de cliënt bij financiële problemen op budgetbeheersing goed op het welzijn van de cliënt, toont bezorgdheid, merkt risicofactoren en signalen van armoede en stimuleert de cliënt om over zijn plannen te praten	
• toont juridisch en rekenkundig inzicht en rekent vast en accuraat ten behoeve van het budgetbeheer van de cliënt	
Onderbouwing van de beoordeling van het werkproces met voorbeelden die in verband staan met de beoordelingscriteria.	

Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i> Handtekening: Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i> Handtekening: Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	

Docentenexemplaar

Verantwoordingsverslag	
De examenkandidaat:	
• verantwoordt hoe zij haar kennis en expertise over budgetbeheersing op begrijpelijke wijze overdraagt aan de cliënt	
• verantwoordt hoe zij inkomsten en uitgaven inzichtelijk maakt voor de cliënt en daarin structuur aanbrengt	
Onderbouwing van de beoordeling van het werkproces met voorbeelden die in verband staan met de beoordelingscriteria.	

Docentenexemplaar

Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i>	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Naam examiner: <i>(voluit schrijven in blokletters)</i>	
Handtekening:	
Functie: ☐ BPV Naam instelling ☐ Opleiding	
Totaal aantal punten WP 2.3 <i>alleen optellen als geen onvoldoende is</i>	
Cesuur Alle beoordelingscriteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld.	
Normering	
Goed:	≥ 13 punten
Voldoende:	Alle criteria zijn met minimaal voldoende beoordeeld
Onvoldoende:	Tenminste één van de criteria is met onvoldoende beoordeeld
Beoordeling werkproces 2.3 Ondersteunen cliënt bij financiële problemen en budgetbeheersing (aankruisen wat van toepassing is)	
☐ Dit werkproces is beoordeeld met goed ☐ Dit werkproces is beoordeeld met voldoende ☐ Dit werkproces is beoordeeld met onvoldoende	

Naam examenkandidaat:

Handtekening: